

NIC NOVÉHO POD SLUNCEM, V BRNĚ ÚSVIT

Výstavou malíře Tomáše Bártu zahájila provoz brněnská galerie OFF/FORMAT. A ačkoli se v podstatě jedná o standardní výstavní prostor zaměřený na mladé umělce, tak právě v Brně upozorňuje, čeho se zde mladému umění notoricky nedostává.

Mladí umělci v Brně si vystačí s málem. Pokud se o ně nezajímají v institucích, kde si předsevzali stimulovat jejich vývoj (tedy zejména v městské Galerii mladých a zčásti i v městském Domě umění), realizují se zejména v kavárnách, případně ve výlohových galeriích. Předností těchto aktivit je především láce a jednoduchost. Za důležité se pochopitelně považuje, že mladé umění nenásilně oslovuje publikum, které by jinak do galerie nezavítalo. Negativním důsledkem kavářenské a výlohové praxe je, že neumožňuje rozvíjet náročnější záměry a v obecném měřítku dokonce viditelné vytrácení zájmu o ně. Konkrétním příkladem „brněnského rozpoložení“ je, že od uzavření Galerie Eskort v roce 2007 neiniciovali zdejší mladí umělci a nezávislí kurátoři vznik žádného prostoru, který by aspoň vzdáleně připomínal konvenční galerii a měl produkčně náročnější, či dokonce nadregionální dramaturgii. Této ne-potřebě ovšem od listopadu vzdoruje nová Galerie OFF/FORMAT, která jako prvního vystavila malíře Tomáše Bártu.

KLASICKÝ FORMÁT

OFF/FORMAT založili lidé ještě nedávno spojení s brněnskou Fakultou výtvarných umění. V Praze, se kterou je brněnská galerijní scéna nejčastěji srovnávána, by její komorní prostor a programová koncepce pravděpodobně nevzbudili až tak velkou pozornost. V Brně je OFF/FORMAT přeci jen něčím nevídaným. Dokládá to několik „maličkovitostí“. Tou možná nejvýznamnější je, že prostor galerie byl zrekonstruován pro výstavní účely. Také program galerie byl stanoven na celý rok dopředu,

včetně dvou jasně čitelných oblastí zájmu – o české intermediaální umělce konceptuálního zaměření na jedné straně a o mladé malíře na straně druhé. Zřetelné je přitom hledání rovnováhy mezi domácími a nebrněnskými autory i důraz na kombinaci jmen zavedených (Kateřina Šedá, Pavla Sceránková) a teprve se prosazujících (Tomáš Javůrek, Josef Mladějovský atd.).

ŠALAMOUNSKÝ TAH

Volba Tomáše Bártu (1982) jako prvního vystavujícího se u OFF/FORMAT jeví téměř šalamounským tahem. Bárta před třemi lety vystudoval brněnskou FaVU a poté se přestěhoval do Prahy. Tam se představil v několika nezávislých galeriích a měl úspěch. Přichází tedy „odjinud“, a přitom je v Brně stále natolik doma, že do galerie hned napoprvé přitáhne místní publikum. Bárta by ovšem byl špatným „promotérem“, kdyby neobstál svojí tvorbou.

Bártovy abstraktní kresby a malby jsou sympaticky eklektické a uplatňují se v nich jak rýsované geometrie, tak nervózní gesta prováděná propiskou nebo štětcem. Jeho obrazy jsou postaveny na nespočetném množství fragmentů a chaosu přírodních a architektonických motivů. Bárta je ale dokáže ovládnout tak, že je jakýmsi zázrakem scelí v jednotný, přehledně rozvržený útvar. Galerie OFF/FORMAT mu přitom poskytla možnost vystavět z kreseb a maleb celek, v němž se prokazuje bohatství výtvarných možností a kterého lze dosáhnout za využití stále stejných základních prvků. Na první pohled se to může zdát málo. Pro dominantní kavářensko-výlohové milieu ale může být toto málo u Brnem odchovaného kolegy inspirací, že klasické galerie nadále mají smysl. ■■■

Tomáš Bárta: Planterwald. Galerie OFF/FORMAT, Gorkého 41, Brno (www.offformat.cz). Výstava potrvá do 21. prosince.

MATĚJ SMETANA

Výstava *Antika II.* může působit jako nezávazná hříčka, to by ale nesměly „zlaté řezy“ či stará architektonická pravidla vykukovat odevšad. Když nám tohle dojde, neztratí Smetanova animovaná „konstrukční linka na zlaté řezy“ či „dórský mrakodrap“ nic ze své hravosti, ale přitom se stanou příběhy o lidské schopnosti abstraktně uvažovat a přenášet tuto schopnost do světa, který vytváříme.

Matěj Smetana: Antika II. Šedý pokoj, Komunikační prostor Školská 28, Školská 28, Praha (www.skolska28.cz). Výstava potrvá do 2. prosince.

KIX

Pilotní číslo komiksových novin KIX obsahuje kratší kreslené příběhy od Jiřího Franty, Davida Böhma, Jaromíra Plachého, Kakalíka a Vladimíra 518. Zkuste si ho sehnat, protože jde o krásnou ukázkou potěšení z vyprávění obrazy. Autoři nejsou vázáni dogmaty, ale přitom rozumějí konvencím jazyka komiksu. A dokážou je vybrušovat (Franta) i jimi opovrhovat (Kakalík). KIX bude vycházet jednou za šest měsíců a pokaždé bude stát šedesát korun.

<http://kixkix.cz/>